

Szerkesztői iroda.
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház).
hová a lap szellemi részét megillető közlemények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 korona.
Negyedévre	8 korona.
Egy hónapra	3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiábrándulás.

Kolozsvár, febr. 12.

Azok az ígéretek, a melyekkel Tisza István gróf, mint designált miniszterelnök Bécsből Budapestre érkezett, — eloszlottak mint a füst és pára. Pedig ezeknek az ígéreteknek a nagyhangú publikálása tömörítette Tisza István mellé, a különben minden kormányt szívesen támogató kormány-pártot, vagy az úgynevezett szabad-elyűket. Ezeknek az ígéreteknek kilátásba helyezett realizálása szerelte le a Kossuth Ferenc-féle pártot és ez nemította el a disszidenseket.

Tisza gróf a parlamentben, a Lloyd-klubban és lapjaiban egyaránt hirdette és hirdette, hogy milyen óriási vívmányok azok, a melyeket az a bizonyos kilenczess bizottság kidolgozott ő maga pedig megmódosított. A király beleegyezését bírja, hogy a vívmányokat életbe is léptesse. Következésképp nemuljon el minden ellenmondás, — s ünné meg minden obstrukció, mert hiszen a nemzet becsülete meg van mentve és a hadsereg magyar része igazi magyar hadsereggé lesz. Kell-e ennél több?!

A Lloyd-klubban némelyek ölelték és csókolták István grófot, — mások örömkönyveket sirtak, egyik-másik dala, tánczra perdült. Lakomát rendeztek. A czigány-buzta, a pezsgők durrogtak s a szabadelvű örömmámor végig zuhogt Kárpátoktól Adriáig.

Tehát Tisza gróf a megváltó, az új apostol; Magyarország harmadik újjáteremtője. Először ugyanis megalkoták a honfoglaláskor, — másodsor 1848-ban és harmadszor Tisza István gróf alkotta újból, a mikor kivívta a korszakalkotó katonai reformokat.

Am a szabadelvű mámor rózsaszínű fától Pittreich hadügyminiszter ur egyszerre szétlépett. Azok az engedmények, a melyekkel Tisza gróf hazatért annak idejében és könyre fakasztani és öröme gyújtani tudta hivat, nincsenek sehol. Nem is lesznek sehol soha. Hát nem emlékszenek a magyarok már a chlopy-i hadparancsra, a melyben írva van, hogy *soha*?

Abban az időben Kossuth Ferenczék felelték volt a hadparancsra még pedig *három* „sohá”-val. De aztán nem maradt meg egyéb abból a feleletből, mint a *három* „sohá” — papírosan. A többire reá rakta a párt csókmókjait a leszereléskor.

Pitreich tehát emlékeztet arra, hogy a magyar nemzet követeléséből nem lesz soha semmi. Már most vajjon mit szől ehhez a leszerelő párt, mit szől ehhez a szabadelvűek az a része, a mely az engedményeket annak idejében megszerkesztette és a békét annak teljesítésétől tette függővé? És mit szólnak azok, a kik egykor Tisza gr. vívmányai felett örömkönyveket sirának vala?

TÁRCZA.

Kant.

(1724. ápr. 22. — 1804. febr. 12.)

A bálmatok, a filozófiának, mint tudományának létkérdését megdöntöhetetlen kritikájával megállapított Kant halálának századik évfordulóját ünnepli mai napon a művelt világ. Száz évvel ezelőtt, Kant halála napjára a következő feljegyzés olvasható: „Azon a napon, a midőn Kant elköltözött, olyan tiszta és felhőtlen idő volt, a milyen minálunk ritkán fordul elő; csak egy kicsiny, könnyű felhőcske lebegett az azurkék ég zenithjén. Azt beszélik, hogy egy katonának a kovácsok-hídján a körülállók azt szavakkal tette arra figyelmesekké: „Ime Kant lelke, mely égnek repül.” (Reusch. Kant u. seine Tischnossen II. 1.) Az egyszerű katona is jól ismerte a tudományok eme legkimagaslóbb bajnokát, a filozófia örök büszkeségét, a ki születésétől haláláig, kerek 80 esztendőig élt szülővárosában, Königsbergben, a nélkül, hogy annak határán túl járt volna, de azért ismerte úgy a világot, mintha a földkerekségnek minden részét beutazta és felmérte volna.

A bálmatok Kant — ez a jelző illeti őt meg legjobban, a melylyel éles kritikájú tanítványa Shopenhaner nevezte el. Mert, a mint a königsbergi egyszerű katona a város fényének halálhírre körülötte tolongó sokasággal együtt csodálta Kantban a mintamembert — ezen bálmatához hozzácsatlakozva, még ezenfelül — úgy bámulja henne a tudóst a művelt világ.

A ki nem tudja miért ünnepel mai napon a művelt világ, annak itt ezen a helyen nehéz lesz megmagyarázni Kant örök érvényű és egyetemes jelentőségű felfedezését. Hiszen Kant, amidőn Hume Dávid erős szkepticizmusa s az ok fogalma az a „erux metaphisicorum” a dogmatikus álma-

A közvélemény erre igazán kíváncsi lehet, mert most világos, hogy a nemzetet újból becsapták. Ígérték neki, csak azért, hogy elhallgasson és a mikor csak néhány lelkes hazafi áll a nemzeti ügy védelmére mellett, kijelentik, hogy azokból az ígéretek közül nem lesz semmi.

A válasz a felvetett kérdésekre bizonyára akkor jó meg, ha a parlament ismét összeül. Nem hihetjük el, hogy a függetlenségi párt hazafias elemei továbbra is a passzív szemléllők között maradjanak. Hogy Apponyi és barátai tovább hangozzanak, az kétségtelen. lennek látszik, ismerte Apponyi gróf örökös habszorgását és várakozását arra a bizonyos sült galambra, a melyet szép szóval hívogat, de megragadni akkor sem meri, ha a szája előtt röpköd.

A szabadelvű párt Tisza csoportjának mindenképpen jó. Pitreich parancsol mindenkinek! A mit Pitreich mond, az szent irás. Tisza gróf alázatosan veszi tudomásul és elhítteti a pártjával, hogy a hadügyminiszter ural mindenben egyetért. Azt aztán magyarázhatják napról napra világosabban, hogy a magyar miniszterelnök álláspontja, mikor valamely hebehurgya programot adott, egészen más volt a katonai ügyekben, mint a mit most beszél a hadügyminiszter, mert Tisza megmarad a mellett, hogy egyetért. Egyetért természetesen mindenben csak épen a hatalman maradjon. Egyetért a pártja is, csak hogy a hatalomnak előnyeit élvezze. Egyetértnek a lapjai is, csak hogy továbbra is az áldásos subvenczióban részesüljenek. Tehát Pitreich akármint mondjon, Tisza és hívei szentül esküsznek, hogy ugyanaz az ő álláspontjuk is!

De hinnünk kell, hogy azoknál, a kik nem követik Tiszát vakon, mint személyes hívei és a kik kiváltak pártjából, noha szabadelvűek maradtak és végül azok, a kik megfelelő vívmányok reményében szereltek le, — végre kiábrándultak. A szomorú kiábrándulás tehát bekövetkezett. Most már látja-e, hiszi-e a nemzet, hogy a még egyre küzdő ellenzéknek van igaza? Látja-e a nemzet, hogy a folytonosan támadott, kisebbitett, rágalmazott és kigunyolt harcolóknak van igaza. Ennek a lelkes töredéknek heteken át a gyanúsítás, a becsmérés azt bélyegét kellett viselni csak azért, mert nem szertelt le a Bécsből kirendelt kormánynak, nem hitt a kamarillának és nem adta fel a nemzet életbe vágó fontos érdekét.

Mi az érdekeltekről nem beszélünk, de a magyar nemzet közül bizonyára senki se akad, a ki, ki ne ábrándult volna Tisza grófhhoz kötött reményeiből!

A választási reform. Gróf Tisza István miniszterelnök belügyminiszter a múlt hónapban tartott választási ankétan kijelen-

ből felelt, az emberi gondolkodást ébresszette fel abból a kétezer éves álmából, a melyben elmerülve hál nyugodtan, hál nyugtalanul, már Arisztotelész óta álmódzott. A dogmatizmus nil admirari, a szépségszise bene desperare jelmondatai között megtalálta Kant az előbbiekkel egészen különböző *sapere aude* gondolatát, a kritizizmus jellemzőjét s ezzel megalapította lett egy egészen új tudomány, melynek addig még gondolata sem jutott eszébe senkinek s amely új tudomány meg is olyan régi — évszázadeve neve van — a filozófia. Mert a filozófia csak Kant óta tudomány, addig legfőkébb „filodoksia” volt. „A kritika egy viszonylik a közönséges iskolai metafizikához — mint a kémia az alkémiához vagy az asztrológia a jósló asztrológiához” mondja maga Kant a Prolegomena-ban (L. Filoz. Irók Tára VIII. 108. l.) — Hiszen a dogmatizmus rendszerei „nem eszméinek eszközeik természetére, a filozófia főproblémájára s a derengő hajnalnak csak Locke idején vehetni észre, míg Kanttal a nap támad, mely megvilágítja a határokat s magát is megtekinti az öntudat tükrében” mondja annyira jellemzően Böhm K. (Ember és Világa I. 10. l.) És valóban Kant kritizizmusa a filozófia egén az a nap melynek feltűnével meg egyrészt a csillagok s a hold is mind eltűnnek — másrészt, miként annak vonzó ereje egysúlyban tartja és meghatározott irányba tovalaladásra kényszeríti az elmélődő emberiség minden egyedét. A kit egyszer a Tisza Ész Kritikájának „fény megvilágított”, a ki Kant hatáskörébe került, annak elszakadni a kritizizmus légköréből nem lehet.

Kant a kritizizmus új tudományának alapjait 30 évi szakadatlan gondolkodás alatt alkotta meg, s amikor 1781-ben a Tisza Ész Kritikájára megjelent 57 esztendő volt. Ez a megfeszített szellemi munka kizárólag a tudományok iránt való szeretetéből magyarázandó. A filozófia spekulatív tudomány s azért mondja Kant: „Valamely pusztán spekulatív tudomány gyakorlati haszna a tudom-

tette, hogy az eddig rendelkezésre álló alig számbavehető anyagot teljes mértékben pótolta, úgy hogy az anket legközelebbi összehívására már a választási jog reformjánál használható összes adatok együtt legyenek. Mielőtt a kormányelnök a delegáció tárgyalásaira Bécsbe utazott, intézkedést tett az anyaggyűjtésben s az adatoknak kiírását, amelyek a népességi, kulturális valódi viszonyok minden vonatkozását felölelik.

A delegációk.

A hadügyi albizottság tegnapi ülésén a hadügyi kormányzati jelentéseit tárgyalta. A delegátusokat különösen az a cél vezette, hogy a gazdasági és ipari cikkek Magyarországának nagyböfoku bevonásával szállítassanak a hadsereg részére. Tudvalevő dolog, hogy e téren eddig Ausztria részesült legnagyobb jövedelemben s Magyarországra alig jutott valami, még a kvóta arányának a felét is alig haladta meg az. amit Magyarországól szereztek be a hadsereg számára.

Hegedüs Sándor kelt a magyar ipar védelmére s Pitreich ur nem fukarkodott az ígéretekkel. Ha az elég a magyarnak hát miért ne adná bőven. S a hadügyminiszter minden felszólalónak tett valamelyes ígéretet, csak hogy megnyugtassa a kedélyeket. S a tisztelt delegátus urak meg is elégedtek a szép ígéretekkel, mert a tárgyalás oly simán folyt, mint a karikacsapás.

A delegáció további munkálkodásának rendjét a következőképp állapították meg: Február 15. Első plenáris ülés, amelyen a külügyi költségvetést tárgyalják.

„Délután négy órakor a tengerészeti albizottság ülése, amelyen az előző jelentésről hítelestik.

22. Plenáris ülés a hadügyi előirányzat tárgyalására.

A király a delegáció tagjainak febr. 22-ikén és 24-ikén udvari ebédet ad.

Az orosz-japán háború.

A japán flotta bámulatos manőverei s az oroszok újabb veszteségei nagy konsternációt és megdöbbenést keltek az orosz fővárosban. A lakosság, mint a világtörtélelem annyi kudarcza után, a hajóhad parancsnokát s a hadihajók parancsnokait vádolja s igazgatótanácsa csatáról érkező híreket.

Porth-Arthur mellett pedig dörmögnek az ágyúk, s a japán hajóhad dalmásan végzi feladatát. Legújabb távirataink szerint legutóbb két orosz cirkáló süllyesztett el. A japánokat azonban alig érte veszteség. Európa bámulatában nézi a kis Japán s az orosz világhatalom harcát. Ez azonban csak csöndes szemléldetés: a hatalmak megőrzik semlegességüket, s mig egyéb okok nem kényszerítik, nem avatkoznak a két állam küzdelmébe. Egy touloni távirat szerint ugyan a touloni kikötőben lázas sietséggel szerelik fel a hajókat, de ezzel szemben hiteles forrásból jelentik, hogy Párisban békés a hangulat s a kamara tagjai pártkü-

lönbség nélkül elhatározták, hogy a kelet-ázsiai kérdést egyelőre nem vetik fel a parlamentben.

Az európai tőzsdéken immár higadtan itélik meg a helyzetet s a tegnapi és tegnapelőtti riadalom után nyugodtabb a hangulat. Az orosz hivatalos lap tegnapi számában megnyugtató a közönséget az értékpapírok rohamos árhanatlása miatt s hivatozik a múlt évtizedek nagy háborúira, melyek után ennél is jelentősebb árhanatlás, majd az árak rohamos emelkedése következett.

A legújabb orosz vereség.

London, febr. 11.

Éppen most érkezik ide az a hír, hogy a japán flotta két orosz cirkáló-hajót tengeri csatában elsüllyesztett.

Felrobbantott hid.

London, febr. 11.

A Daily Telegraphnak jelentik Sanghainál tegnapi kelettel: Hír szerint a japánok a mandzsurszági vasut egyik hidját felrobbantották, miközben 30 orosz életét vesztette.

Az elfogott hajók.

New-York, febr. 11.

Az „Associated Press”-nek San-Franciscoán át jelentik Nagaszakiból: A Varjak nevű orosz cirkáló-hajó nem süllyedt el, hanem a japánok elvették és Sasekőba vitték. A Port-Arthurnál megsérült orosz hajókon kívül a japánok még két hajót foglaltak el. Kharbinből azt jelentik, hogy Kuropatkin orosz hadügyminiszter már Kharbinba érkezett, hogy átvége az orosz szárazföldi hadsereg fővezérletét.

Az oroszok veresége.

Berlin, febr. 11.

Az orosz hajóhadról a legutóbbi veszteségek következtében jelentékenyen megcsappant. Azokkal a hadihajókkal, amelyek urban vannak Kelet-Ázsia felé, az orosz hajóhad 21 sorhajóból és 4 harcshépes cirkálóból áll. A wladivosztoiki kikötőben horgonyozó orosz hadihajók, amelyeket jég vesz körül, nem érkezhettek idejében a harcra s így nem is számíthatók a harcshépes haderőhöz. Ilyen körülmények közt elvitáztatlan, hogy Japán a tengeren hatalmasabb Oroszországnál s képes megakadályozni az orosz csapatoknak Koreába való szállítását, egyuttal folytathatja a hadi műveleteket is a Port-Arthur mellett lévő orosz hajóraj ellen. Valószínű, hogy a japán hajóhad blokádot fog kezdeni Port-Arthur és Wladivosztoik ellen.

Japán-győzelem.

Berlin, febr. 11.

A Lokalanzeigernek írják Pétervárról: Hivatalos körökben lesújtó hatást gyakorolt a három hajó felrobbantásának híre. A tengerészeti kormány fel van habrodva azon, mint lehetett a keletázsiai hajóraj parancs-

állapítva, még pedig végérvényesen, igyekezett érvényességének határait megjelölni. A világ csak annyiban létezik a menyiben azt gondoljuk, az az amennyiben a gondolkodás törvényeinek van alávetve. Ha tehát meg tudjuk állapítani mik azon feltételek, amelyek nélkül az értelem nem működhetik, egyszersmind meg tudjuk azt is, mik a dolgoknak apriori feltételei. „Az emberi ismeret tiszta (semmi empiriai magukban nem foglalt) elemek vizsgálván, hosszú gondolkodás után nekem sikerült először az érzékiség tiszta elemi fogalmait (tér és idő) az értelmétől biztosan megkülönböztetni s elválasztani”, mondja maga Kant a T. E. K.-ról szólva a Prolegomenában (L. 67. l.)

Ennek kifejtése található a T. E. K.-ban, amelyben mint maga mondja „mit sohulgerichte Precision” állítja fel az egész Kritizizmus alap kérdését „miképpen lehetségesek apriori szintetikus ítéletek” és minden eltérést kizáró vaslogikájával adja meg rá a feleletet. Magának a T. E. K. áttanulmányozása és megértése nem könnyű feladat amit maga Kant is beismert ezért állandóan félreértéstől és helytelen megítéléstől tartott „helytelenül fogják megítélni, mert félre értik; félre fogják érteni, mert a könyvet át fogják ugyan lapozni, de nem átgondolni.” (Proleg. 8. l.) A Garve-Feder bírálata óta hányszor és hányan értették már félre és itélték meg helytelenül a T. E. K. — Már pedig a Kanti filozófiának Galileije és Keplere csak az lehet a ki az ő rendszerét alapfogadatokban végig gondolta és a problémáinak hagyott kérdéseket Kant álláspontján értelmében meg is oldotta. Azért nevezte el Kant a szubjektív idealizmus hatalmas megalkotóját a híres Fichtét is „mein főlphafter Schiler”-nek, bár Fichte nagyon erősen hangzott, hogy a kritizizmust voltaképpen csak ő egyedül értette meg igazán. Kant maga nem ismerte el őt szellemi örökösül.

Kant Korszak alkotó működése nemcsak a metafizika, hanem etika és esztetika körére is kiterjed. 1788-ban jelent meg a Gya-

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.
Egy négyosztályos intézmény — hirdetési ár
8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
kedvezményben részesülnek.
Reklam sora 2 korona.
Hivatalos közlemények sora 5 kor
Nyilvántári cikkek garmond sora után
40 fillér fizetendő.

noka annyira elővigyázatlan, hogy a japán hajók észrevétel nélkül olyan közel férközhettek az orosz hadihajókhoz, holott a műveleteket szemmel lehetett volna kísérni, hisz Port-Arthurnak 17 erődítménye van, amelyek természetek pénzbe kerültek. Kétségtelen, hogy a japán flotta megszállotta Vei-Haj-Veit s emiatt itt nagy az aggodalom. Japán támadása alkalmas arra, hogy az orosz hajóhad egész tervét megsemmisítse. Itt nem tudják, vajon Alexejev, aki tapasztalt tengerész, el volt-e készülve erre az eshetőségre.

Városszerte híre futott ma annak, hogy a Caesarevics egész személyzetével elsüllyedt, később azt híroztelték, hogy a japánok nagy vereséget szenvedtek.

A lakosság hangulata folyvást változik. Az egészségügyi intézmények lázas tevékenységet fejtenek ki. Orvosok és írgalmas nővérek nagy számmal jelentkeznek a Vörös-Keresztnél. Kótszereket, orvosságitakat és egész kórházi berendezéseket szállítanak Kelet-Ázsiába. A Nikolaj vasutállomáson szivetőpó jelenetek játszódnak le: naponkint indulnak katonai vonatok Kelet felé.

Szekely-Keresztur-e, vagy M.-Vásárhely?

Irtá: Borbély Sámuel.

A szekely-keresztur m. kir. állami tanítóképző-intézet más helyre vitelének kérdése újra föllevenítetett: most már Marosvásárhelyre mozdult meg, hogy a közoktatásügyi miniszter helyezze oda a képzőintézetet. Mint a Szekely Tanügyi f. évi 3-ik számából olvasható, Marosvásárhely t-hatósági biz. küldöttséget meneszt e tárgyban a közoktatási miniszterhez.

Lehangolt e rossz hír. Hát lehetséges-e, hogy e minden tekintetben erős szekely város a gyenge, a szász és oláh tenger szelén küzdő szegény testvérvárostól a fejlődésnek még ezt az eszközt is elvonni törekedjék? Kérdem M.-Vásárhely város törvényhatósági bizottságától, megmondolte, hogy testvérgyilkosságra nyújtotta ki a [kezt? A város nyerne vele, de a tanügyi semmit s a szekelység épen nem; Kereszturon pedig halálos seb üttenék. Marosvásárhelynek oly sok közintézménye van, hogy meg lehetne nyugodva; — de ne kívánjon mindent magához ragadni s épen a gyengébb testvérvárostól, mert az már nem okos nemzeti politika s épen nem szekelymentés. az említett Szekely Tanügyi újságolja, nehány sorral alább, hogy M.-Vásárhely rövid idő alatt egy katonai alrendelkölést is fog kapni. Legyen hát megelégedve és ne akarjon mindent.

Vizsgálva a kérdést, hogy Szekely-Keresztur alkalmas hely-e arra, hogy itt egy állami tanítóképző-intézet tartassék fenn a szekelység számára? — Nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy igen. Tessék a tórkőpre tekinteni. Csik-Somlyón van egy román kath. Nagyszébenben egy ág. ev. és egy gör. kel. Balázsfalván egy gör. kath. Nagygyénen egy ev. ref. felekezeti, Dáván és Kolozsváron egy-egy állami férfi tanítóképző, Sepsi-Szentgyörgyön és Kolozsváron egy-egy áll. tanítóképző-intézet. Az orlényi hazafér s épen a szekelység számára lehetett volna-e jobb helyet találni egy férfi tanítóképző-intézet elhelyezésére, mint Szekely-Keresztur? Mily könnyen érhető akár Csikból, akár

korlati Esz Kritikája, amelyben a jónak fogalmát ép olyan kimért pontossággal állapítja meg kritikai módszerével, mint a tudás fogalmát a T. E. K.-ban.

Az autonómikus etikának lett megalakítója ezen művével amelyben az emberi cselekedetek szankcióját az ember méltóság érzetében találja meg. 1790-ben jelent meg harmadik kritikája az Itélő Erő Kritikája amelyben a szép fogalmára, s annak érdek nélkülségére az „esztetikai ítélet természetének elemzésével” jutott s ezzel valamint a fenséges megállapításánál ez esztétikának alapvető kérdéseiben Kantnak ugyan az a jelentősége, mint az ismeret elméletében.

Mind a három kritikában ugyanaz az új álláspont, új módszer és új cél található, amelynek szikla szilárdsága majd csalhatatlan iránymutatója Kantot a filozófiának, mint tudományának megalapítójává teszi. Ezt az érdemet soha senki sem tudja Kantól elvitatni s maga Kant is annyi önértéssel, olyan világosan és tudatosan látta ezt az érdemét, mintha csak megcsendült volna fölében:

Exegi monumentum aere perennius.

S a hármas kritika dacol az idők viharával. Ellenben „minden álmosterség, minden hiu bölcsesség csak egy ideig tart; mert végre maga magát rongja le; legfőbb mivélése egyszersmind enyészetének időpontja” (Prolog. 108.) Kant ezen szavaival ki volt mondva az ítélet a német idealizmusra — amely ítélet végrehajtása a jövő feladatai közé tartozott. Az a jövő most már a múlté — a hatalmas metafizikai rendszerek üstökösai rövid ideig tartó megbámulatás után szétpattanva tűntek el a maguk rendezavaró hatásukkal a filozófia egeről — mig a kritizizmus élető napja most is ott arakodik nyugodt méltóságban, régi tisztaságával a maga középponti helyzetében.

A magyar tudományos világ is ünnepel; talán meg is jelenik képviselése a könnigbergi csillag fel és leltűnének helyén. Vajon mivel szenteli meg ezt az ünnepet?

a lány nem jön ki. Kopogtattak a kabin ajtaján, majd feltörték és megtalálták a banyában Schabert Rózsát lezuhant fejjel, csendesen, mozdulatlanul. Telefon jelentésre a helyszínen megjelent Mihály József rendőrfelügyelő és Scheitz Vilmos kerületi orvos. A lány egy késsel először felmetsette kezén az ereket, de hogy biztosabb legyen a halál, mérget is vett be. Az utóbbi hatót, mikor a hivatalos közegek megtalálták, már halott volt. A kerületi betegsegélyezőben, hol a lány pénzáros volt, azonnal megejtették a rovatcsomagolást, azonban semmi hiányt nem vettek észre. Öngyilkosságának oka a nehéz anyagi gondok, a család anyagi romlása, s még isten tudja mi, hiszen az élet-unt leány egy sor irást sem hagyott hátra, melyben megfejtette volna életuntságának titkát.

Fazekas Anna a másik. Guvernans volt, csinos és rendkívül szimpatikus leány. Bornemissza Elemér báró Jókai-utca 5. számú házában lakott. Tizenhét éves volt és szerelmes. Lehet-e másképp. Marosvásárhelyről jött ide, ott indult meg szívének romantikus regénye, mely a tegnapi délután 5 órakor oly megrendítően ért véget. Még nem tudni, hogy hirták szerelmét. Talán Gyulának. Róla írt legutóbb a lány egy barátjának. Azt írta, hogy elfelejtette őt, más szeret, a kit elvesz feleségül, mert módosabb, mint Fazekas Anna. Ez a hír kétségbe ejtette a szerelmes leányt. Egy bálványképe volt, az a fiatal ember, a ki neki házasságot ígért és egy életre való szerelmet. Barátjának állításait maga a könnyelmű fiú is megerősítette, ki röviden, félvállról írt pár sort a leánynak, hogy köztük mindennek vége, éljen boldogul. Ezért nyult a kis szerelmes szívű guvernans revolvérhez. Mikor a tegnapi délután 5 órakor báró ház egy előkelő látogatója be akarta magát jelenteni, hiába szólította a kis guvernans. Nem felelt, nem volt hajlandó bejelenteni, mikor a látogató hozzá lépett, látta, hogy melle véres és hogy a csinos kis leány halott. Egy levelet is hagyott hátra, melyben szülői értesítéséről rendelkezik, valamint arról, hogy a Gyula arcképét tegyék kiül szívére. A két öngyilkos leány temetésébe valószínűleg holnap lesz. A boncolásokat ma ejtik meg.

Az állami tisztviselők ügye. A tordai tisztviselői kör megbízásából Harmath Domokos főpártban foglalta össze az állami tisztviselők sérelmeit és óhajait. A tisztviselőket — úgy látszik — nem elégti ki a Tisza-féle a fizetésrendezés s még most is ugyanaz a hangulat közöttük, mint a fizetésrendezés javaslat letárgyalása előtt.

A főpárt kiinduló-pontja az 1901. évi tisztviselőkongresszus emlékirata, melynek alapján bantulyozza a szerző, hogy ma már kétféle tervezet foglalkoztatja a közvéleményt a Széll-féle s a Tisza-féle s egyik sem felel meg az óhajoknak. Szerelmes a kezdőfizetés tétele, amelyet 1000 korona helyett 1400 koronában állapítottak meg. A szolgálati pragmatikáról s a nyugdíjgyűjteményéről még mindig csak itt-ott esik szó. Az előléptetési viszonyok pedig még rosszabbak. A tordai tisztviselők ezen sérelmek alapján az Országos Egyesületet szólítják fel, hogy haladéktalanul hirdessen rendkívüli gyűléseket s tegyék szóvá a törvény bírálatát. A fizetést azután összehasonlítást közzé, több európai állam fizetékimutatóját ad, mely a hazai fizetési viszonyokat minden oldalról megvilágítja.

Vasutasok gyűlése. Az államvasutak tisztviselői körében nagy az elkeseredés a fizetés javítás elmaradása miatt. Míg az állam tisztviselői a múlt évre viszszamenőleg megkapták a pótlékot addig a MÁV. tisztviselői csak a reményesség táplálta. A reményesség eljött azonban teljesen kiszáradt az előléptetések körüli sérelem, a mi hozzá járult ahhoz, hogy a vasutasokat országos akcióra buzdítsa. A vasuti tisztviselők üzletvezetőségénél fogva gyűlésezn. A gyűlés Kolozsvárt s az ország különböző részén egy napon lesz, febr. 21-én.

Rablógyilkos a kolozsvári esküdtörvényszék előtt. Ma d. e. végre ítéletet hozott három napi tárgyalás után a kolozsvári esküdtörvényszék a kereszt-utcai rablógyilkos bűnügyében.

A mai tárgyalás d. e. 8 órakor kezdődött.

Délután háromnegyed 10 órakor hirdette ki az esküdtörvényszék az ítéletet. E szerint vádlott vétkes abban, hogy a sértett nő ellen szándékos emberölést és rablást követett el.

Azonban a Fekete István terhére elkövetett lopás büntetése alól fölmentette.

Ezek alapján kéri dr. Jeney Aladár ügyész a vádlottat elítélni s a költségekben elmarasztalni.

Dr. Dobál Ferencz védő kéri figyelembe venni vádlottára az enyhítő körülményeket. Súlyosító körülmények nincsenek. Enyhítő körülmény a beismerés is. Vádlott, mint az orvosi vélemény igazolja, szeszese italok élvezetének hatása alatt állt. Hivatkozott a katonaságnál észlelt tünetekre, melyek szintén megállapították, hogy Gille Illés nem volt normális. Vádlott elhanyagolt nevelésű. Irni, olvasni nem tud. Főlemlíti, hogy semmi bi-

zonyítás nincs arra, hogy vádlott az áldozatról le vette volna a gyűrűt és a fülbevalót.

Ha megfelelő nevelésben részesült volna, akkor bizonyára nem jutott volna ide a vádlott.

Igazságot és méltányosságot kér védenébe számára.

A törvényszék ítéletét d. e. fél 11 órakor hirdette ki Szentkeresztly Zsigmond báró elnök. Ítélete szerint a vádlottat Honzik Henrikre sérelmére elkövetett szándékos emberölés és rablás büntetésében a bíróság is bűnösnek mondja ki.

Éltélti 15 évi fegyházra, azontul 8 évi hivatalvesztésre, a költségek hordozására. A vizsgálati fogságot nem számítja be, mert a vádlott okozta azt, hogy a vizsgálat hosszúra nyúlt.

Az indoklás ezután elősorolta a súlyosító- és enyhítő körülményeket. Közvádó kérésére vádlott továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Közvádó az ítéletben megnyugodott. Dr. Dobál Ferencz védő semmisségi panaszt jelentett be.

Szakosztályok gyűlése. Kolozsvár törvényhatóságának jogügyi, pénzügyi, és rendészeti szakbizottsága holnap esetleg a reá következőköznapokon, mindenkor délután 3-órákor a városház közgyűlési termében együttes ülést tartanak.

Több tárgyalás lesznek: Előterjesztés a megvásárolandórendőrlaktanya céljaira szükséges kölcsön felvételére beérkezett pénzintézetek ajánlatok tárgyában. Előterjesztés a szibárus iparról alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában. Szabályrendeleti javaslat a város csatornázásának és vízvezetékének kezelése tárgyában.

Atyafiság Mátyás királyiál és egy magyar szenttel. Kolozsvárt egy urnó kétféle atyafiságot is ki tud mutatni. Be tudja igazolni, hogy egyik őse vérokonyságban volt Mátyás király édes anyjával Szilágyi Erzsébettel. Továbbá okmányai vannak arra nézve is, hogy a most szentté avartott egyik magyar hőssel is egyenes atyafiságban voltak elődei.

A magyar történelmi társulat február 18-án Bpestben rendes közgyűlést tart. A tárgysorozatban szerepel Szádeczky Lajos vál. tag felolvasása: A bujdosó kurucok emlékei Törökországban, 1. Thököly és Zrínyi Ilona lakóhelye Kis-Ázsiában; 2. Rákóczi-emigráció emlékei Rodostóban. (Beutatóssokkal.)

Osztátrák pléhedények magyar ezégek alatt. Felvidéken egy állami-lag-segélyezett pléhedény gyár volt. Ezt osztátrák gyárosok megvették. Termelését a minimumra redukálták. Magyar készítmény cimen Morvaországba hozzák be a kész árukat, mint magyarországi készítményeket. Ilyen eset nagyon sok fordul elő. Például egy csehországi kalapgyárosnak Budapesten elküldött telepe van szalmakalap idomító műhelyvel. Ez elnevezettük budapesti kalap gyárnak. Ennek a cime alatt tömegesen hozzák be Csehországból a gyapjú kalapokat, s mint magyarországi gyártmányt árulják kereskedőknek. Igaza van Sugár Ottóknak, a ki „Magyar társadalom és magyar ipar pártolók” cimen orvoslást sürget és sürgeti egy országos Iparpártoló szövetség létesítését, vidéki hálózatát.

A kolozsvári Oltáregyesület jövő vasárnap, február hó 14-én egész napi szentségkitéttel engedőtelő istentiszteletet tart. Este hat órakor Majlát G. Károly gróf püspök ur ő méltóságára tartja a szentbeszédet.

Időjárás a havasokon. Reketőből telefonálják, hogy ott a hőmérséklet 4 és fél fok meleg. Az éjjel havas eső esett.

A Kolozsvári Athletikai Club választmányi ülése. Nép. gyűlést tartott a tennap délután br. Jósika Gábor elnöklete alatt a Kolozsvári Athletikai Club választmány. A rendes közgyűlés megválasztotta alelnöknek Dávid Endre m. kir. posta- és távírdíjazgatósági tanácsost. A megválasztott előfőru meg hangon köszöntö meg a bizalmat, kijelentvén, hogy arra fog törekedni, hogy e klub, mely kezdetűl fogva a magyar lovagias erőnyek ápolásának iskolája volt, ezt az irányt a jövőben is megtartsa s nemzeti irányban fejlessze a testgyakorlatokat. Ugyan- csak dr. Fabinyi Rudolf egyetemi tanár alelnök is meleg köszöntőt mondott a megválasztásért, melyet kiüntetésnek vesz, de mint kötelességet fog teljesíteni a nemzeti erősség javára. Titkárnak megválasztották Deák István rajztanárt.

Ezután a becsületbírádságot alakították meg a következő urakból: Elnök: Br. Wes-selényi Miklós. Alelnökök: Br. Mannsberg Sándor, Fekete Gábor. Bírák: I. Gróf Béli Akos, dr. Apáthy István, „Szigethy Miklós, dr. Tutsek Sándor.

II. *Matskýs Pál, dr. Posta Béla, Wuchep-tich Sándor, *Haller Rezső.

III. *Gr. Esterházy Kálmán, dr. Pisztóry Mór, Dózsa Endre, Dobál Antal.

IV. Br. Bánffy Ernő, *dr. Haller Károly, *Héczy Lajos, *Molnár Sándor.

(A *gal jelöltek 14—18 év előtt választattak be.)

A választmány őrömmel vette, hogy mindenik csoportban van 14—18 évvel ezelőtt beválasztott tag. Így jelenleg csak kiegészíteni kellett. A kiegészítésnél a régi rendszer szerint figyelemmel volt arra, hogy a társadalom különböző munkaköre régi szabályzat szerint minden csoportban, úgy az elnökségben is képviselve legyen.

A becsületbírádság, a mint az értesítés széküldetük, a br. Jósika Lajos által alkotott rendszer szerint alakuló gyűlésre összeül s a negyedévi beosztásokat foganatosítja.

A versenybizottságot is meg alakította a club. Elnök dr. Széchy Akos. Tagok: Bartha Gergely, Kőváry Arthur, Kuszók István, Nyerges Zsigmond, Vermes Lajos, továbbá a klub művezetői, a titkár, a jegyzők, alelnökök, Deák István titkár, Hankó Elemér jegyző, Fekete Pál pénztárnok, Bartha Gergely, Kuszók István, Laposi Árpád, László Gyula, Nyerges Zsigmond, dr. Széchy Akos, Tamásy István, Tokaji László, Varga Sándor választmányi tagok.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték húzásán a következő nyereményeket sorsolták ki:

90.000 koronát nyert:	22881.
30.000 koronát nyert:	66443.
10.000 koronát nyert:	7347.
5000 koronát nyertek:	14185.
2000 koronát nyertek:	61464.
1000 koronát nyertek:	18145 31258 109455.
500 koronát nyertek:	2382 2165 6282 9525
9214 12591 15143 21527 25290 35675 43647 52621	
59098 60709 65235 77578 87680 89821 92882 105130	
105654.	

Időjárás. Erdély időjárása mindenfelé egyforma. Hőmérséklet mindenütt a fagy-pont fölé került és mindenfelé az időjárás csendes, esős.

Egy szerencsétlen özvegy asszony és öt árva érdeklében fordulunk a nemes emberbarátokhoz. Juttassanak egy pár fillért a nyomorultnak. Ocska gyerek ruhane-műek adása is nagy áldás lenne rájuk nézve.

Automobil posta Magyarországon és külföldön. Magyarországon egyes sport-embereket kivéve, automobilal nem igen közlekednek. Dániában azonban a posta szállítására, valamint a személyközlekedésre most egész országra nézve automobil-kocsikat állítanak be. Az automobil 700 mérföld uton fogja teljesíteni a posta- és személyszállítását.

Kirabolt vonat. Brüsszelből jelentik, hogy a tegnapi este onnan Párisba indult vonat posta kocsiját Brüsszeltől husz kilométernyire hat, utasnak öltözött rabló teljesen kirabolta. A kocsiiban levő hivatalnokokat a rablók revolverekkel hallgatásra s térdelésre kényszerítették. Több hivatalnokot, úgy látszik, meg is ölték, mert még két hivatalnokot súlyosan sebesült állapotban találtak meg a kocsiiban, a többinek nyoma veszett.

Szomorú statisztika. Magyarországon múlt évi népesedéséről pontos adatokat közöl a központi statisztikai hivatal legújabb füzeté. Szomorú eredményről beszélnek ezek a száraz számok. Különösen megdöbbentő az, hogy 1903-adik évben harmincznégyezer gyermekkel kevesebb született, mint az előző esztendőben; — a házasságkötések száma kilenczével csökkent, ellenben a kiadott külföldi oklevelek száma tizenházzal növekedett. A részletes adatok a következők:

Népesedés. 1902-ben 759.739 volt a születések, 528.058 a halálozások száma s a szaporodás 231.681 főnyi; 1903-ban csak 710.744 gyermek született s 508.347 ember halt meg, a szaporodás tehát jóval kisebb volt: 202.397. Az utólagos anyakönyvezetési beszámítása mellett is körülbelül 34.000-rel csökkent, úgy, hogy a természetes szaporodás körülbelül 19.000-rel maradt az 1902-ik eredmény mögött.

Az egyes országgrészek közül csak a Királyhágón túl és a Duna balpartján jobb az eredmény, a többi országgrészen azonban többé-kevésbé romlott a népesedés mérége. Különösen a Tisza jobbpartján csökkent erősen a szaporodás, majdnem 7000-rel. Erősen romlott a mérleg a Duna-Tisza közén is, ahol a születések száma 5000-rel kevesbedett, a halálozásoké ellenben 1000-rel növekedett.

Házasság. A múlt év decz. havában 5726 pár lépett házasságra a magyar birodalomban és pedig 5600 a szorosabb értelemben vett Magyarországon, 126 pedig a társ-országokban. A legtöbb házasságot aránylag a Tisza balpartján s általában a protestáns többségű megyékben kötötték, míg azokban a törvényhatóságokban, melyekben a római katolikusok és a két görög felekezet hívei teszik a többséget — december az egyházi bűjt hónapja lévén — alig fordult elő házasságkötés. Az egész múlt év folyamán 157.270 házasságkötés, több, mint 9000-rel kevesebb, mint 1902-ben. A csökkenés minden országgrészen mutatkozik, de leginkább a felvidéken és Királyhágón túl.

Botrány egy esküvőn. Berlinből táviratozzák Poppe Róza ismert színésznő tennap tartotta esküvőjét dr. Lewa Miksával. A templomban ez alkalommal rengeteg közönség gyűlt össze, mely nagyon tolakodón és lármásan viselkedett. Egyesek a sekrestyével is gorombáskodtak, úgy hogy végül a rendőrségnek kellett közbelépni.

Jóteknység.

Az 1904. évi januárius hó 27-én tartott jurista-pikniken felülírtettek: Dr. Giddfalvy István 44 kor., dr. Hegedűs Sándor 30 kor., dr. Mihály József 24 kor., dr. Pap József 4 kor., dr. Morár István 4 kor., Gajzágó Tivadar, Merza Lajos 10—10 kor., Hosszu László 4 kor., dr. Porutiu Viktor 2 kor.

A 48-as agghonvédek egylete köszönettel nyugtazza a kolozsvári „Korona-bank“ t. közgyűlése által megszavazott és az igazgatóság által az egylet elnökségének kézbesített 25 korona szives és hazafias adományt.

Az elnökség.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ táviratai, telefon-tudósításai és sürgönylevelei.

A helyzet.

Budapest, febr. 12.

A delegációsális tárgyalásoktól azt remélte Tisza és pártja, hogy azok teljesen megfogják nyugtatni a politikai közvéleményt s a harczoló ellen-zék is abba hagyja a küzdelmet.

Ezt a reménykedést nagy csalódás érte, mert pontról-pontra kilehet mutatni Pitreichnak, de magának Tiszának nyilatkozataiból, hogy a magyar kormányelnök csak port hintett a parlament és az ország szemébe. Marad minden a régiben: a vívmányok csak elmosódó, határidőhöz nem kötött ígéretek, olyanok, amelyeket kapunk mi már sokat és amelyekből valóság sohasem lett. Ami pedig pozitív vívmány, az csekély jelentőségű és valóban nem elég arra, hogy a nemzeti küzdelem harczosai érette letegyék fegyvereiket.

Legnagyobb van a kormány azokkal az eredményekkel, a melyeket a katonai nevelés és oktatás terén a magyar nemzeti szempont javára elért.

Erre nézve még gróf Apponyi Albert is kimutatta, hogy abból a magyar szempontnak igen kevés haszna van, ha a francia nyelv, szabadkézi rajz, kémia magyar nyelven fognak taníttatni. Ebből a hadsereg jövőndi tisztjei magyarul sem fognak megtanulni, annál kevésbé szereznek fogalmat Magyarországon nemzeti létéről. Pedig nyilvánvalólag ez volna a cél, amely bennünket erre vonatkozó követeléseinkben vezet.

A katonai program egyéb részeiből — mint már többször reámutattunk — semmi sem teljesül. A zászlók és jelvények kérdésének rendezése nyugodtabb időkre marad. Tisza ugyan váltig állítja, hogy a halasztás nem szól ad graecas calendas, azonban terminust nem hajlandó megszabni.

A katonai büntető eljárás magyar nyelve megmarad annak a tengeri kigyónak, ami eddig volt, amelynek a kifogásával állandóan foglalkoznak, de amelyet mindig kihagynak siklani a gyöngye mindből. A magyar önkormányzati szervek által épített és fentartott kaszárnyák felírásai két nyelvűek lesznek, csakugy mint eddig; ez tehát csak nem vívmány? Míg a kincstári kaszárnyák felírása tisztán német lesz. A katonai levelezés magyar ott, ahol a parancsnok ur akar magyarul tudni. Ahol nem, ott német, mellékelt magyar fordítással. Végül a magyar honos tisztok az 1868-iki fejedelmi rendelet értelmében áthelyeztetnek, de csak úgy, ott és akkor, ha lehet. Vagyis itt sem számíthatunk semmi előnyös változásra és a tömérdek óvatossá kautélával gondoskodva van arról, hogy a hadügyi vezetőségnek ez irányban is teljesen szabad keze maradjon.

Delegáció után.

Budapest, febr. 12.

Mindenki arra kíváncsi, hogy mi fog történni a delegációk után az országgházban. Ez idő szerint még kevés biztost lehet tudni. Egyet igen és ez az, hogy Ugronék épen a delegációban történtek miatt is, még fokozottabb erővel fogják a küzdelmet tovább folytatni.

Hogy a Kossuth-párt mit fog csinálni, azt még nem lehet tudni. Egy rész követeli, hogy a pártot hívják össze értekezletre, s még az országgyűlés összeülte előtt foglaljanak állást. A hangulat a pártban erősen harcias a delegációkban történtek miatt s maga Kossuth Ferencz sincs megelégedve az ott történetekkel s az Egyetértés mai számából a többek közt a következőket írja:

Kinyilatkoztatom, hogy az ugynevezett katonai vívmányok, pártunk felfogása szerint a kilátásba helyezettéken alul maradtak, a katonatiszt oktatás terén van némi haladás, de nem olyan, amelyen biztosítaná azt, hogy egy bizonyos idő múlva az összes hadsereg magyar honos része szaturálva lesz magyarul tudó, magyar honos és kivált magyar szellemmel áthatott tisztokkal.

A jelvények és zászlók kérdésében hátrább vagyunk, mint 1902 végén; s a katonai bíráskodással alig vagyunk előbbre.

Ami pedig Pitreich fejtegetéseit illeti a közös hadseregről, melynek szerint egy egységnek kell maradni, az egyeséges vagy együttes jelvényekről, a magyar vezér- és szolgálati nyelvről, ezen fejtegetéseket mi formális heseriáknak tartjuk s azt lesz alkalmunk kellőleg ki is fejezni.

A többi részlete nézve is élni fognak parlamenti jogunkkal és követelni fogjuk, hogy a kormány által tett ígéretek végrehajtsanak.

A függetlenségi párt szervezkedése.

Budapest, febr. 12.

Nagykárolyból jelentik, hogy az ottani függetlenségi párt e hó 16-án szervezkedő gyűlést tart, a melyre a fővárosból több függetlenségi képviselő utazik le. Ekte a polgári körben nagyszabású kurucz estélyt rendeznek, a melyen Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő felolvasást tart a függetlenségi párt gyakorlati politikájáról, Varságh Zoltán pedig saját költeményeiből szaval. A pártszervezést folytatni fogják a megye területén.

A herceggímás betegsége.

Budapest, febr. 12.

Vaszary Kolos herceggímás egy esti lap értesülése szerint ma ünnepelte meg hetvenkettedik születése napját. Ebből az alkalomból számtalan üdvözléssel keresték fel. Azonban a primás napok óta beteg. A tegnapi személyes üdvözlőket már nem fogadta. A papság kebelől csak Kohl Medárd püspökkel érintkezett.

Kohl püspök feladta halottak szentségét a primásnak.

Annyira rosszul lett néha, hogy a lélegzete elakadt. Különösen az elmúlt éjjelt töltötte rosszul.

Ujabb hír szerint az esti lap híresztelése tulzott. A primás rosszul érezte magát. Hegedűs orvos Kétly és Jordán tanárokkal konziliumot tartott felette. A primás utána jobban lett.

Szerbia nyugtalan.

Berlin, febr. 12.

Szerbiában a háboru miatt nagy nyughatatlanság uralkodik. Azt hiszik, hogy a háboru alkalmul szolgál Ausztria-Magyarországnak arra, hogy a bonnyodalmakat fölhasználva, — terveit keresztül vigye Macedoniában.

Felhőszakadás Pakson.

Paks, febr. 12.

Négy napi esőzés után itt óriási felhőszakadás volt, dörgéssel, villámlással.

A vihar a házfalakat ledöntötte. A vizár a hidakat elsodorta. A kár jelentékeny.

Orosz-japán háboru.

Szt.-Pétervár, febr. 12.

Alexejew tengernagy a csárnak jelenti, hogy a japánok által megro-gált hajók kijavítása két hétig is elfog tartani. Jelenti továbbá, hogy az ütközetben megsérült Zajoneszkvoszky ezredes gyógyulóban van. Az altisztek közül négy meghalt, négy gyógyuló-félben van.

Budapest, febr. 12.

Jokohamából ideérkezett táviratok szerint a japánok Port-Arthurt elfoglalták. Csifuból jelentik, hogy öt orosz cirkáló hajó Stakode japán várost rommá bombázta.

Pétervár, febr. 12.

Ide érkezett jelentések szerint az oroszok két nagy japán hajót elsüllyesztettek.

London, febr. 12.

A japánok észak Koreában folytonosan nagy csapatokat szállítanak a száraz földre. Ugy az orosz mint a japán seregek Sevul felé tartanak, a hol előreláthatólag heves szárazföldi ütközet lesz.

London, febr. 12.

Port-Arthurt a japánok ujra bombázzák. Három orosz hajó elsüllyedt és egy portarturi bankot rommá tettek.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHALY.

Gyermek ruhákban

Nagy választék

Olesó árak!

Mátyás király-tér 1. szám.

Réti Sándor, kész ruha és férfi szabó üzlete város háza alatt.

Reclam

férfi öltönyök mérték szerint elkészítve. Honi szövetekekből 50 korona.

Sz. 44—1904. végreh.

128 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közli, hogy a marosvásárhelyi tekintetes 1903. évi 9904 sz. végzésével dr. Wermescher Emil Ödön ügyvéd által képviselt Kirschner János szárszéki lakos felperes részére Grum János és Huprich György alperes ellen 500 kor. — fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 1348 koronára becsült ingóságokra a tekei kir. bíróság 1904. V. 16/2 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatások követelése erejéig is, amelyben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Dedrad községében leendő megtartása határidőül 1904. évi március hó első napján — órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szarvasmarhák, lovak, gazdasági eszközök s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívottnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshöz jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Tekén, 1904. évi febr. hó 8 napján.

Lőrinczi Károly,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 6081—1903. tkvi.

124 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A mócsi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közli, hogy az „Albina” nagyszabású takarékpénztár és hitelintézet végrehajtóknak Bukur Vazul a Nátne m. tóhát lakos végrehajtást szenvedő elleni 225 Kor. — fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék és a mócsi kir. bíróság területén levő Berkenyes községben és határában fekvő és a I. berkenyesi 9 szíjkyben 1 3 6 8 12 rdsz. a. foglalt 69/2 70/2 326/1 327/1 337/1 338/1 433/1 459/1 607/1 608/1 655/2 705/2 779/2 905/2 906/2 907/1 908/1 hrsz. egész ingatlanokra az 1881. LX. t. cz. 156 §-a értelmében 826 korona.

II. a berkenyesi 89 szíjkyben 1 3—11 rdsz. a. foglalt 69/1 70/1 326/2 327/2 337/2 338/2 433/2 459/1 483/1 607/2 608/2 655/1 705/1 779 hrsz. egész birtokra, az 1881. LX. t. cz. 156 §-a értelmében, a C 1 és C 7 alatti öz. Bába Juoné s illetve Anka Párthénia szolgalmi jogainak fentartása mellett 858 kor., mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. évi március hó 7-ikén délelőtt 10 órakor alulírt kir. tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el adni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok fennírt becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. toz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiadott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.
Mócs, 1903. évi december hó 25-én.

Torday Sándor,
kir. bíró.

Sz. 15310—903 tkvi.

1—1 125

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közli, hogy Polec Rezső végrehajtónak ifj. Kaján György és öz. Kaján Györgyné született Morár Nasztaszia végrehajtást szenvedők elleni 17 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az árverést elrendelte a Kolozsvár vikéi kir. bíróság területén levő 224 sz. Fenes községben és határában fekvő és az özvegy Kaján Györgyné született Morár Nasztaszia szárszéki lakosnak a szárszéki 143 számú telekjegyzőkönyvben A 1. rend. 259 260 helyrajzi száma egész ingatlanára a végrehajtási törvény 156 §-ának alkalmazásával 320 korona, a 324 számú telekjegyzőkönyvben A 1. rend 1980 helyrajzi számú ingatlanra a végrehajtási törvény 156 §-a alapján egészen 230 korona becsárban és pedig az özvegy Morár Tománé javára C 2 sor szám alatti bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog épségben tartása mellett — a 3. rend alatti közös legelőbeli jutalékra a végrehajtási törvény 156 §-a alapján egészen 12 korona, a 4. rend alatti közös erdőbeli illetményére a végrehajtási törvény 156 §-a alapján egészen 32 Korona becsárban mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. év Február hó 22-ik napján d. e. 10 órakor Szász-Fenes község előjárósága hivatali szobájába megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok fentírt becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 LX. toz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. toz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiadott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. Törvényszék tkvi hatósága.
Kolozsvárt, 1903. évi november hó 30-án.

Ádám,
kir. törvénz. albiró.

Sz. 269—904. tkvi.

122 2—3

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1902. évi november hó 27-én 18913 l.m.l. sz. a. elrendelte, hogy a hidalmasi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Kispetri község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. t.-cz. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése fogantatossáék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1904 évi április hó 12-ik napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhívottnak:

1. mindazok kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt elterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyam alatt jelenjenek meg és az elterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel,

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18 és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5, 6, 7. és 9 §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni parkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, a vagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait az ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilván könyvileg bejegyezve, ugyiszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg; mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

A kir. járásbíróság tkvi hatósága.

Hidalmas, 1904. februárius hó 5-én.

Papp Romulus,
kir. albiró.

SAISON CZIKKEK!

Amor arczenőcs, legjobb szar az arczór tisztáltsága ellen1 tégely kor. 1.—
Amor hajszesz, a hajkihullást biztosan megszünteti1 üveg kor. 1.20
Amor hölgypor, semmi olmet nem tartalmaz1 doboz kor. 2.40
Amor szájvíz, orvosok által ajánlott legjobb szájdesinficiens1 üveg kor. 1.—
Szoba illatok, kárpátí fenyő illat1 üvegkor. —80
Ibolya, gyöngyvirág, orgona illatok 1 üveg 1.60
Csukamáj olaj Norvégiából, kellemes íze miatt gyermekek is szívesen veszik 1 üveg 2.—
Illatszerek angol-francia gyártmányok.
Likörök és Rumok házilag való készítésére utasítással, 20 féle Essentiát ajánlok.

BURGER FRIGYES

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 9—10 szám a.
3 51—100

KOLOZSVARI

Takarekpénztár és Hitelbank

RESZVÉNYTARSASAG.

Törlesztés és közönséges **jelzálog kölcsönök**et nyújt hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvárt fekvő bérházakra és bárhol fekvő földbirtokra. Az ügyleteket a leggyorsabban és legelőnyösebben bonyolítja le s a kölcsönöket minden **levonás, vagy külön díj nélkül** készpénzben fizeti ki. 7 16—*

A híres és közkedveltségnek örvendő K.-Impéri

RÉPÁTI SAVANYUVIZ

mindig friss töltésben kapható minden fűszerkereskedés és vendéglőben. **Kizárólagos forrástár:** Kolozsvárt, **Veress Károlynál,** Pécsma-utca 1 szám. Telefon: 466 szám. 20—300 52

Részvett kiállításon kitéjtve szép és jó munkáért.

Udvari és Társa

kocsigyártó cég

legnagyobb készletet tart **új kocsikból,** valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsikackirozást, bérelési kívánat szerint. **Kívánatra árjegyzéket küld,**

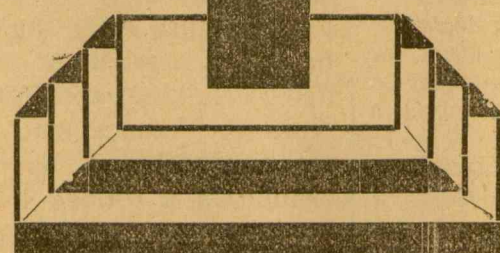
Használt kocsik becsárul.
Megrendelésekre, árajánlatokra, bejelent. vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A nagyérd. közönség eddig irántunk tanúsított nagybecsű pártfogását jövőre kérve, mely tisztelettel **Udvari és Társa** Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett.)

8 112—*

HIRDETÉSEK

A LEGOLCSÓBB ÁRBAN
FELVÉTELEK E LAP
KIADÓ-HIVATALBAN.

75 9—*

Világ-Panoráma

elsőrangú műintézet, Szentegyház-utca 3 sz.

1904. február 7-től 1904. febr. 13-ig

NORVÉGIA.

Minden vasárnap, szombat és pénteken este 6 óráig zongora-játék mellett érdelemelés nélkül.
Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapiok is) reggel 9-től 12-ig délután 2—10.
6 31—x
Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak városi menetjegyirodája

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 26 sz.

1. Elárusit és kiad a nap bármely szakában:

Zónajegyeket,
Mérsékelt áru menetérti jegyeket,
„ „ körutazási „
„ „ közvetlen külföldre szóló jegyeket,
Mérsékelt áru fürdő (saison) jegyeket,
„ „ hajójegyeket,
„ „ szállodai szelvényeket,
Éves bérletjegyeket,
Hálókocsi jegyeket,
Menetrendeket és díjszabásokat.

2. Felvesz és elszámol bármely vonathoz személypodgyaszt díjfelemlés nélkül.

3. Elfuvaroztat podgyaszt háztól az induló vonatokhoz és kézbesíti a podgyász vevényt.

4. Befuvaroztat podgyászokat közvetlenül az érkező vonatoktól. Az utasok kéretnek a podgyász vevényeket a ruhatárnál elismervény ellenében leadni.

7 29—x

Máv. városi menetjegyiroda.

Speczialisták gyermek felvételekben.

JOÁNOVICS TESTVÉREK

fényképészek, Mátyás király-tér 32 sz.

Elsőrendű műterem: készít platin és fényes képeket kívül nagytasokat, squalloket, olajfestményeket meglevő képek után. ooooooooooooooooo

Öltözők a n. é. közönség rendelkezésére állanak. A téli hónapokban a műterem minden helyiségefűtve van.

TELEFON 150.

(Ezelőtt KATÓ J.)

TELEFON 150.

4 50—50

Akar hódítani a farsangon?

Szerezze be szükségleteit

Bittó Rezső férfi-divat üzletében

és a siker biztos lesz.

TELEFON: 233.

TELEFON: 233.

ELENZÉK KÖNYVNYOMDA

KOLOZSVÁRT,

Deák Ferenc-u.

Motorerőre és a legmodernebb gyorssajtókkal felszerelve.

Izléses és hibátlan tiszta munka!

Elsőrangú műintézet.

Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek, egyetlen motorikus erőre berendezett

könyvnyomdáját.

Intézetünkben a modern technika vívmányai szerint készítettnek a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelű mindennemű nyomtatványok: Zárszámadás, béli meghívó, üzleti kártya, számla, körlevél, havi- és folyóirat, névjegyek stb., mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is hivatva van emelni. De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors, pontos előállításáért a felelősséget elvállalja. Vidéki megrendelést elfogadunk. Költségvetéseket ingyen.

Az „Ellenzék” kiadóhivatala elfogad előfizetéseket naptól napig. — Hirdetéseket felvállal. — Vidéki tudakozódásokra szívesen válaszol.